

Ned fra himlen

Liv Duvå

Snoede stier

1 Maria skubber soveværelsesdøren op og træder frem i døråbningen med Sonja i favnen. Hun er svimmel af træthed, har stort set ikke sovet. De stirrer ud i stuen. Maria går et skridt frem. Hendes bare tæer klistrer til det fedtede trægulv. I virvaret af glas på spisebordet ligger cigaretskod og udvider sig i brunlige bundsjatter. De madrasagtige filtre er
5 næsten opløst i væsken og får den syrligtsøde alkoholstank til at vippe over i noget kemisk. Henne i sofaen ligger Johan nøgen og sover. Hans lyse krøller har i søvnen spredt sig om hans hoved som en høagtig glorie. Armene er lange og senede. På gulvet ligger bukser, boksershorts og en krøllet genbrugsskjorte med orange og brune striber, ærmerne hevet på vrangen. Maria står lidt og svajer, knuger det lille barn ind til sig som en bamse
10 og kommer næsten selv til at ligne et stort barn, lav som hun er, i Johans T-shirt, som når hende til midt på lårene. Hun lytter til Johans tungt hvæsende åndedræt. Noget savl fra hans mundvig har lavet mørke pletter på den grå uldsofa. Et smil fra søvnen stiger op i hans ansigt. Maria presser hjørnetænderne sammen. Søvnen fremhæver noget åbent og lidt for grænseløst ved ham, der når hende som en hån.

15 Siden Johan kom hjem lidt efter midnat med en håndfuld venner fra litteraturstudiet, har hun ligget i larmen fra stuen i det mørke soveværelse og våget over Sonja. Gennem de tynde vægge kunne hun høre alt. På et tidspunkt dristede hun sig ind i stuen for at bede dem om at skrue lidt ned, men de så bare op og lige igennem hende, hun kunne lige så godt have været et spørgsmål. Det ville nu heller ikke komme bag på hende, hvis Johan
20 hverken havde fortalt sine venner om hende eller Sonja. Hun fremstod i hvert fald som et fremmedelement i deres pseudointellektuelle drukleg, hvor hovedværker fra deres litteraturhistoriepensum skulle citeres og vinderen finde på mere og mere grænseoverskridende udfordringer til de andre, gerne med seksuelle undertoner. De så op på Maria, betragtede hende afventende, som var hendes brok en performance, de kunne læne sig
25 tilbage og nyde. Også Johan sad og gloede op på hende med et udflydende blik, som havde han aldrig set hende før. Fuck dig, hvæsende hun lavt, idet hun drejede om på hælene og trak sig tilbage til soveværelset. Hun måtte væk, det kunne hun mærke. Og nu da hun ser ned på ham, mærker hun det igen. Hun skal væk, og det skal være nu.

Maria er ellers god til at lade tilværelsen, når den bliver for pågående, passere som
30 luft. Hun mærker en trang til at slå nattens begivenheder, stanken og Johans nøgenhed hen som en bagatel. Men vreden og ydmygelsen prikker i hende. Hvis Sonja ikke var her, havde det været svært ikke at kyle et eller andet gennem rummet, et glas for eksempel, der nemt kunne ende faretruende tæt på Johan. I stedet ser hun ned på Sonja, som hænger på hendes hofte som en sød lille abe. Små grafiske jordbær lyser op på natdragten. Det
35 mørke babyhår stritter om det lille, buttede ansigt. Hun lader til at være vokset i nattens løb. Øjnene virker dybere, ansigtstrækkene mere markante. Der er noget foruroligende ved, at hun hele tiden vokser, at hun hele tiden opfatter mere og mere af, hvad der foregår, og Maria ser for sig, hvordan denne scene allerede har indprentet sig som dyster under-

lægningsmusik i hendes bevidsthed for altid.

40 ”Sikke da noget skørt-skørt noget,” siger Maria med en stemme, der er så lys, at den føles fremmed, for at trække hele dette scenarie i en mere munter retning. Sonjas lille elastikhånd peger hen på sin egen plads ved spisebordet og udbryder et *hov*. Et par lilla blondetrusser er viklet om en tom absintflaske. De ser eksklusive ud. Maria ejer slet ikke sådan nogle.

45 ”Ej ja, de er godt nok skøre,” får Maria fremstammet og betragter sammen med Sonja de fremmede trusser. ”Man skulle godt nok ikke tro, at far var syv år ældre end mor, at han gik på universitetet og alt muligt.”

Nu gælder det om ikke at miste fatningen, ikke give efter for vreden, der buldrer i hende. Ikke give efter for den ældgamle sorg, der som en fjern ven hilser med en spændt 50 knytnæve op gennem solar plexus. Hun begynder at nynne. Kroppen ved præcis, hvad den skal. En glad melodi, der får både hende selv og Sonja til at slappe af.

Hun kaster et sidste blik på stuen, hvor morgensolen hænger ind ad vinduet og får de alkoholmættede gulve til at glitre som et hav. De må have leget med de dyre motorikbolde, som Maria købte på sundhedsplejerskens opfordring, og som nu ligger og klistrer 55 til underlaget. Sundhedsplejersken mente ikke, at Sonjas motorik var alderssvarende. Med sine ni måneder burde hun både kunne kravle og stå, og lige nu burde hun ligge inde på gulvet, som burde være rent, og morgentræne med de farvestrålende bolde strategisk fordelt rundt omkring sig, mens Maria stod i køkkenet og kogte grød. Det kribler i hende efter at samle dåser og flasker sammen i en sort affaldssæk og stille den ud på bagtrap- 60 pen, skrubbe gulvet rent og lade som ingenting. Hun ved præcis, hvordan man gør, men nu har hun Sonja hos sig, og også dette, at forsvinde, har hun indgående kendskab til. Noget i hende sidder altid klar til at forsvinde.

Og nu går det hurtigt, ud på badeværelset uden at vrisse og uden at græde. Vise sig rolig og vise sig fattet. Med den frie arm verfe et par dåser ned fra puslebordet. Ølsjatter sprøj- 65 ter op ad hendes ene ben. Lidt gråd fra Sonja. Dåsen ruller hen over gulvfliserne. Sluge ydmygelsen, smile sit heroiske smil, forsigtigt lægge Sonja ned.

”Jeg er en glad lille cowboy,” synger hun og krænger de sparkende ben og arme ud af natdragten. ”At ride og kaste med lasso, er det, jeg allerbedst kan.”

Af med ble, duppe-duppe tør. Lidt salve på den røde numse. ”Nej, ikke græde, lille 70 skat, det er næsten overstået,” messer hun roligt og lige så meget til sig selv. ”Jubijææ jubijææ, er det, jeg allerbedst kan.”

”Mam-mam,” pludrer Sonja.

”Jaaa, du er sulten.”

Sonja laver pludreløde og sparker ud i luften. De små benmuskler arbejder. Hver dag 75 glider lidt af det babyede i baggrunden, og frem træder dette nye menneske, som nu ska- bes mere og mere i Marias billede. Sonja ser op på Maria med et klart blik, og det stresser hende. Hun pakker en håndfuld bleer, vådservietter og skiftetøj ind i en stofble, holder den lille bylt under armen og hiver Sonja op til sig.

”I dag skal vi på en meget spændende ekspedition,” hvisker Maria ned i Sonjas hår.

80 ”Jeg skal nok lære dig at kravle, min skat. Vi skal bare lige noget andet først.”

Det er koldt, da Maria i sin hvide dunjakke over det grå sweatsuit skubber den tunge hoveddør op med ryggen. Hun har samlet det uglede morgenhår i en høj hestehale, pja-sket lidt koldt vand i ansigtet, men huden fremstår stadig bleg og indsunken. Kun læberne, overtrukket med læbepomade med kirsebærsmag, lyser op. Det søvnløse summer i krop-
85 pen. Hun får bakset barnevognen ud på fortovet, hoveddøren smækker bag dem. Solen hænger lavt og fylder gaderne som vand. Hun nærmest drukner i det skarpe forårslys, da hun løber tværs over gaden mod supermarkedet.

Butikken skal lige til at åbne. En ungarbejder låser glasdørene op og kommer ud med en stor palle tilbudsfrugt, som han placerer foran butikken. Appelsiner og klementiner,
90 overfladerne funkler i solen. Sæsonens sidste udkald udsender en sød stank af overmo-den frugt. Inde i butikken nynner Maria med på en generisk popsang fra de skjulte høj-talere. Uspolerede stabler med varer på hver side af gangen. Sangen beroliger hende, minder hende om alt og ingenting.

”Morgenmad,” hvisker hun og hiver en tube med babymad ned fra hylderne.

95 Hun skruer låget af, og Sonja tager taknemmeligt imod, suger som gjaldt det livet, mens Maria betaler. De fortsætter ud af butikken og hen over parkeringspladsen, hvor butikksflagene vrider sig i luften over dem. Sonja måber og glemmer næsten at suge. Hun peger op på flagene. Linerne svirper imod flagstængerne.

Og så begynder Maria at gå.

100 Det er en befrielse at lade benene tage over, falde ind i den kontinuerlige bevægelse af fødder, der følger hinanden, overkroppen, der støtter sig til barnevognen.

Ved indgangen til Vestre Kirkegård sidder en ældre dame i imiteret leopardpels omgivet af plastikposer og smiler. Måske bor hun her på bænken, kan Maria ikke lade være med at tænke og forsøger at undgå det næste alarmerende punkt i tankerækken, nemlig at det
105 nu er hende, hende selv og lille Sonja, det dyrebareste hun har, hendes lille liv, som ikke har noget sted at bo.

”Godmorgen,” siger damen og smiler til Sonja. ”Kan I mærke det?”

”Om vi kan mærke hvad?” spørger Maria forsigtigt.

Sonja kigger efter fuglene, får solen i øjnene og nyser.

110 ”Foråret,” griner damen og bliver ved med at kigge på Sonja, selvom det er Maria, hun taler til. ”Foråret, det kom lige der.”

Maria fryser og nikker. Samler dunjakken om sig. ”Glædeligt forår,” siger hun og fortsætter op langs kirkegårdens snoede stier. Det er dejligt, når solen lyser gennem gre-nene og ned på stien, at lade sig drive afsted, som var alt frit og åbent. På et tidspunkt
115 bliver hun nødt til at ringe til en eller anden, beslutte sig for en retning. Men hvem skulle hun ringe til? Om lørdagen plejer hendes gamle kollegaer fra de restauranter, hvor hun arbejdede, før Sonja kom, at servere frem til midnat, inden de tager i byen. De sover sikkert nu og ville sikkert også mene, at hun overreagerede. Maria kan høre dem formane om, at Johan da klart er en af de bedre, at ingen er perfekt, men hvad ved de om hendes
120 liv? Hvordan det er at leve med et barn? Ved de overhovedet, hvor hun kommer fra? Nej. For de har aldrig spurgt, og når Maria ikke bliver spurgt, røber hun ingenting. Dem fra

folkeskolen har hun ikke kontakt med længere, og hvem skulle der ellers være?

Maria orker ikke at tænke på det nu, ser i stedet op på træerne og prøver at forestille sig dem fra Sonjas perspektiv. Sollyset falder ned igennem virvaret af grene, der fra hver
¹²⁵ deres side af stien strækker sig ind over hinanden over dem. Der er så mange nye ting, Sonja stadig mangler at se.

De kommer til en lille lysning, hvor biler holder parkeret foran et kapel. Døren til kapellet står åben, og pludselig får Maria en trang til at sætte sig ind på bagerste række som en fjern, ukendt slægtning til den afdøde, skal lige til at løfte Sonja op fra klapvog-
¹³⁰ nen, da et par i fornemt sort tøj kommer løbende hen over parkeringspladsen og ind i kapellet. Døren smækker. Maria står og glør, mens orgelet begynder at spille inde bag den lukkede dør.

De fortsætter tilbage ad de snoede stier og ud af kirkegården uden antydningen af brok fra Sonja. Hun må kunne mærke, at det er en undtagelsessituation, det må være
¹³⁵ derfor, hun er så stille. Knytnæven strammer til i Marias mave.

Hun går langs Sydhavnens banelegemer og græder lidt. En lydløs gråd, mens hun smiler til Sonja og lader tårerne trille ned over kinderne og ned på hånden, der holder i barnevognen med hvide knoer. Hun forstår det ikke, at hun kunne være så dum, at hun kunne tro, at hun af alle kunne passe på et barn. Hun fortsætter videre ned gennem den
¹⁴⁰ mennesketomme DSB-by. Kun et par cykelbude suser forbi. Det kraftige sollys er næsten hvidt.

Nu står de og ser ind gennem et hegn på noget buskads, hvor en masse gråspurve har samlet sig. Fra sin plads i barnevognen betragter Sonja fuglene flyve frem og tilbage med små kviste i næbbet. Et godstog huler i det fjerne. Gråspurvene pipper i munden på hin-
¹⁴⁵ anden. Sonja efterligner deres pippelyde og fægter med armene. Maria kysser hende på kinden, inden hun fortsætter op ad en tilkørselsrampe og ender foran Fisketorvet, som åbner sig for dem som en stor varm krop, der pruster og stønner og suger dem til sig gennem sine langsomme svingdøre af glas.